

15-02-2018:

lezing **Van hoog en paars tot laag en grauw. De pastoors in Noord-Brabant 1400-1570**,

door prof. dr. Arnoud-Jan Bijsterveld om 20.00 uur in de Heemkamer, Raadhuisplein 21a te Dinther.

(Marten van Cleve: The Blessing of the Bridal Bed)

Over de pastoors in de vijftiende en zestiende eeuw lijken zowel toenmalige humanisten en hervormers als hedendaagse historici het eens te zijn: zij waren onontwikkeld en incompetent. Ze zouden op een 'laag zedelijk peil' hebben gestaan omdat ze vaak samenleefden met een vrouw, en lieten zich in hun parochies vervangen door ongeschikte 'huurlingen'. Dit eenzijdige beeld verdient echter nuancering.

De spreker onderzocht tijdens zijn promotie- onderzoek (1988-1992) ruim drieduizend pastoors die tussen 1400 en 1570 werkzaam zijn geweest in de dekenaten Hilvarenbeek, Cuijk en Woensel, ongeveer overeenkomend met het huidige Noord-Brabant. Van deze pastoors werden gegevens verzameld over bepaalde aspecten van hun leven en werken, te weten de geografische herkomst, de sociale afkomst, de scholing, de rekrutering, het carrièreverloop, de taakuitoefening en de levenswandel (vooral het onderhouden van de celibaatplicht). Het doel van het onderzoek was cijfers te verzamelen over bijvoorbeeld het intellectuele en zedelijke peil van de pastoors.

In het eerste deel van de lezing zal de spreker - aan de hand van het leven en de carrière van vier pastoors - ingaan op de belangrijkste conclusies van zijn onderzoek en een algemeen, wat meer genuanceerd beeld schetsen van de geestelijkheid op het breukvlak van Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Daarna zal hij ingaan op de kerkelijke situatie en de pastoors in Heeswijk en Dinther.

Prof. dr. Arnoud-Jan Bijsterveld (Waalre 1962) is historicus en studeerde middeleeuwse geschiedenis aan de Katholieke Universiteit Nijmegen en de Universiteit van Amsterdam. In 1993 promoveerde hij aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Hij was werkzaam als onderzoeker en docent aan verscheidene universiteiten in binnen- en buitenland. Sinds 1999 is hij bijzonder hoogleraar Cultuur in Brabant aan Tilburg University.

(Voor leden van de Heemkundekring is de lezing gratis, niet leden betalen €2,00)

Graag tot ziens in de Heemkamer.